

عنوان مقاله:

تحلیل نظر سنایی درباره رابطه عقل و شرع با تکیه بر حدیقه و قصاید

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 22، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

سید علی هاشمیان بجنورد - دانش آموخته گروه ادبیات فارسی دانشگاه شهید بهشتی (نویسنده مسئول)

احمد خاتمی - عضو هیئت علمی گروه ادبیات فارسی دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

یکی از دغدغه های اصلی سنایی، وجوه تقابل و اشتراک میان عقل و شریعت است. اظهار نظرهای متنوع و گوناگون سنایی درباره عقل و شرع سبب شده است هم چنان که عده ای لقب حکیم بر وی نهاده اند، عده ای نیز او را شاعری متشرع به شمار آورند و حتی گاهی او را در زمره خردستیزان بدانند. به نظر می رسد دلیل اصلی این برداشت های متفاوت از دیدگاه سنایی نسبت به موضوع مذکور، توجه او به مراتب گوناگون عقل و شرع بوده است. پرسش اصلی این است که سنایی بیشتر چه معنایی از عقل و شرع را مدنظر داشته و تحت چه شرایطی عقل را بر شریعت یا شریعت را بر عقل ترجیح داده است. در این مقاله سعی خواهیم کرد با تکیه بر مطالعات کتابخانه ای، تناقض های ظاهری کلام وی را در این موضوع توجیه نماییم. به نظر می رسد سنایی نه تنها خردورزی و دین داری را در تعارض نمی دیده است و این دو را مکمل هم می دانسته است، بلکه معتقد به اتحاد عقل و شرع در مرتبه ای فراتر از صوت و حرف بوده است.

کلمات کلیدی:

ادبیات فارسی، حدیقه سنایی، حکمت، شرع، تصوف و عرفان، فلسفه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1602161>

